

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden, Mártzius 22-dik napján, 1814-dik esztendőben.

Tegnap ilyen hivatalszerént való hadi Tudósítások adattattak - ki Bétsben: —

„*Chaumontból* Mártz. 12-dikén. A két nagy ármádának egymástól lett elválások után, F. M. Hertzeg *Schwartzenberg* ismét hozzá fogott vala Febr. 27-dikén a megtámadolag való hadi munkához, 's a *Bar-sur-Aubénél* történt verekedés után, a' melly ezen napon történt, valamint *Troyest* így szintén minden egyéb helyeket, mellyeket már annakelőtte még egyszer elfoglalt vala, ismét elfoglalt. —

„F. Marschal *Blücher* ekkor *La-Ferte-sous-Jouarre* mellett a' Marne vizén által ment vala, ötet *Napoleon* nyomban követte. A' F. Marschal vissza vonta magát *Soissanhoz*, a' hol a' *Bülow* és *Wintzingerode* seregeiket, mellyek az ő fő vezérleése alá rendeltettek vala, magához tsatolta. —

„*Napoleon* hasonlóképpen által ment ugyan *La-Ferte* mellett a' Marne vizén, 's *Rheims* városán által, oldalfélt a' *Loon* felé vivő útra tért - el. F. M. *Blücher* ezen mozdulások által a' maga szárnyát fenyegetetnei látván, 's minthogy ez a' környék a' verekedésre alkalmatosnak nem találta, egész erejével *Laon* mellett helyhezette állásba magát, olly célzással, hogy *Napoleon* Császárt ott az ütközettel megkínálja. Ezen utolsóinak fő hadi szállása *Mártz. 8-dikán* az *Aisne* job partján *Bray-en-Laonnaisben* volt. —

„F. Marschal Hertzeg *Schwartzenberg*,

hogy minden mozdulásokra, mellyeket a' körülállások kívánni fognának, készen lehessen, *Troyes* és *Arcis* között gyűjtötte össze főbb erejét. Ennek job szárnyához tsatolták magokat a' *St. Priest* és *Jagow* seregeit *Silleryben*, a' *Tettenborn* serege *Epernayban*, és a' *Graf Platowé* *Sezannében*, egyszersmind az ellenség' mozdulásaira figyelmeztvén. —

„A' Marschal *Augereau* vezérleése alatt, lévő ellenséges ármáda, a' mi Déli seregeinknek 's nevezetesen azon seregeinknek mozdulásai által, mellyek a' *Saone* vize' job partján *Dijon* felől *Chalons-sur-Saonén* által *Maizon* (*Maçon*) városa felé előre nyomultak, jónak találta oly nagy sebességgel vissza vonni magát, hogy *Mártzius 8-dikán* *Boug-en-Bressét* már oda hagyta vala, 's *Lyon* felé hátrál, a' hova a' miéink ötet nyomon követik.“

„*Chaumontból*: *Mártzius 14-dikén*. — Orosz Generális *St. Priest* így írt 12-dikben *Rheims* városából az Orosz Császár ő Felségéhez: —

„*Sire!* Sietek alázatossággal kezébe küldeni Felségednek *Rheims* városa' kulcsait, mellyet én ma reggel réárohánás által foglaltam - el. Az őrző seregnek lovas tsapatja, melly erőszak által akart seregeinken keresztül vágni, egészszen semmivé tétetett; 2500 emberek estek fogságra, kik között vannak Generális *Lacoste*, Oberster *Regnier*, és sok egyéb tiszték. Nagy betsületére szolgál a' vezérlesem alatt lévő seregnek, hogy leg kisebb rendel-

lenség sem történt. A' bérontást néhány felőlről tettünk igen tüzesen, melynek az a' jó következtése volt reánk nézve, hogy nem felettébb sokat veszítettünk. Azonnal hővebb tudósítást küldök Felségedhez mind ezekről, mihelyest mindenünnét kezemhez érkeznek a' jelentések. —

„Meghatározott tudósításaim érkeztek a' felől, hogy *Napoleon* megverettetett légyen Laonual, melynek a' lett a' következtése, hogy Soisson felé viszsza kezdte magát vonni. Az ellenség' 6-dik armádája a' *M. Marmont* vezérlése alatt, mint látszik a' többektől elvágattatott, és egészen semmivé tétetett. Csak lovasságának egy része menekedett meg; a' gyalogsága 50 ágyúkkal egyetemben a' győzedelmek kezire került. Az ellenség a' maga Soisson felé való hátrálását számos lovas csapatok által fedezi az *Aisne* mellett. —

„En már *Bery-au-Bac* felé is csapatokat küldöttem el, hogy recognoscirozzanak, és seregeimet a' F. Marschal *Blücher* armádájával tsatolják össze, a' ki gyaníthatóképpen előre fog nyomulni. En azoközben *Montcorneten* által fogom tudósításaimat hozzá elküldeni. Remélem, hogy holnap meghatározottabb tudósítást tehetek. —

„Gróf *St. Priest*.

„Bizonyos tudósítások szerint *Napoleon* Császár Mártzius 11-dikén Soissonba megérkezett vala, és a' várost nagy sietséggel erőssítették, és az egész Frantzia armáda hátrált. —

„Az éppen most érkezett tudósítások szerint a' F. M. *Lajtnaut Bianchy*' serege Mártz. 11-dikén Maszon (*Maçon*) mellett, fegyvercinkre nézve győzedelmes veredést állott ki a' *M. Augereau* armádája ellen, a' melly, számos foglyoknak és ágyúknak elvesztése után magát viszsza vonni kényszerítetett. Déli armádánk az ő kergetésében foglalatoskodott, a' honnét, a' seregeknek állásokból itélvén, fényes resultatnokat lehetett várni. —

„A' F. M. *Hertzeg Schwartzenberg*' vezérlése alatt lévő fő armáda egész mozgásban volt, hogy a' több szövetséges armádákkal teljes egyetértéssel folytassa a' munkát.“

Tudjuk a' régibb újságokból, hogy a' F. M. *Blücher* armádája már a' múlt Febr. második hetében Soissons városa körül s azon jóval is túl járt, s említettük volt röviden, hogy onnét azután ismét a' *Marne* Chalons-hoz gyülekezett viszsza. Azon környülállások, mellyek F. M. *Blücher*et arra indították, hogy seregeit Chalons-hoz viszsza hozza, egy levélben adattatnak elő, melly csak most jött ki újságainkban. A' levél ez: —

„*Anglus Oberster Lowe*, a' *Bath* Rendje Ritteréhez Gen. *Stewerth* (a' ki mint *Anglus Követ* a' szövetségesek' fő hadiszállásán van) a' *Széziai* armáda fő hadiszállásáról *Chalonsból* Febr. 13-diken: —

„Uram! F. Marschal *Blücher*nek ismét egy igen vakmerő veredése vala az övénel sokkal számosabb és *Bonapart*tól személyesen vezéreltetett armádával. —

„Mibeikutána F. M. *Blücher* Marschal *Marmont*ot Febr. 13-dikén az ő *Etoges*i tanyájából elkergette volna, itt értésére esett, hogy *Bonaparte* az azelőtt való napou a' maga testőrző seregeivel útját *Chateau-Tbyerribe* vette volna, a' honnét *York* és *Sacken* Generálisok már eljöttek, s magokat a' *Marne* megé viszsza vonták vala. —

„Tegnap reggel olyan jelentést vévén, hogy *M. Marmont* magát *Fromentieres* faluból viszsza vonnyá, F. M. *Blücher*, a' ki azop éjjelt *Champaubert*nél a' szabad éj alatt töltötte vala el, arra határozta magát, hogy *M. Marmont*nak úzésére mennyen. Velle csak a' Gen. *Kleist* serege és a' *Langeron*énak a' Gen. *Kapoziewicz* alatt lévő osztálya voltak. Az ellenség *Joinvillers* nevű faluig hátrált, a' hol azt vet-

tük észre, hogy nagy ellenséges lovas *massák* sereglettek össze, a' mellyek hat ágyúinkat, melyek hevesen előre nyomultak vala, megtámadták és elvették; hanem a' Pruszszus lovasság a' Gen. *Ziethen's* Oberster *Blücher* (a' Marschal fia) vezérlésnek alatt, az ellenséget azonnal megtámadták, és az ágyúkat vissza vették. Itt az esett értésünkre némelly hadi foglyoktól, hogy *Bonaparte* egész testőrző seregével és sok lovassággal ide érkezett legyen, a' kik azon éjjel tettek vala ezen erőltetett útat *Chateau-Thiery*ből. Már most nagyobb *massával* kezdett előre nyomulni az ellenséges lovasság, 's a' mi előljáró seregünkhöz tartozó lovasságot ketté törvén, a' térségen nagy dühösséggel gyalog tsapatjainkra ütött. Hogy e' történik, előre ellehetett látni, melyre nézve tsapatjaink négy szegletű *massákat* formálván, helyeiken megállottak, 's az ellenséget heves tűzzel köszöntötték. Ugyan ekkor rohant reá az ellenség hat más ilyen négy szegletű tsopotjainkra, mellyek a' falu mellett egy nagy mezőn állottak. Mind ezek vissza verték az ellenséget. Lovasaink ez alatt a' mi *massáinknak* nyílásaik között magokat ezeknek hátok megé vették, ott ismét rendbe állottak, 's ekkor a' *massáink* tüze által megzavartatott ellenségre ismét reá tsaptak, 's őket megfutamatatták. —

„Az ellenség száma mindazonáltal így is szünetlenül nevedett, 's két szárnyaik mellett köröskörül tettek fordulásait. *F. M. Blücher* tehát, kinek kevés lovassága vala, arra határozta magát, hogy egy oly helyről, mellyen neki illy nagy számú ellenséggel kellett verékedni, magát vissza vonnyá. Gyalogságaink négy szegletű *massákban* hátráltak; az ágyúk a' köztök lévő üres helyeken jöttek; az ő hátokat ésszárnyaikat a' lovasság és az egyenként lövöldözők fedezték. A' hátrálás tiszta és bokratlan helyen esett, de tsakugyan holmi apró erdők között, mellyek lehetségessé tet-

ték az ellenség' lovasságának azt, hogy fordulásait elíttholhassa. A' *Jouvilliers, Champeaubert, és Etoges* között lévő útnak fele részén, a' melly valami 4 órányi útat teszen, a' hátrálás tsak egy szünetlen tartó verékedés volt. A' marschban szünetlen töltöttek és löttek seregeink, 's még is leg jobb rendet tartottak. Sokszor megtörtént, hogy az ellenséges lovasság négy szegletű *massáink* között találta lenni magát, a' melly esetben mindenkor sok kárvallással kéntelenített kimenni azok közül. Sokszor reánk tsapott haszon nélkül. Naplemente felé egy oldalfélt való úton *Champeaubert és Etoges* között az ellenséges lovasságot előnkbe kerülni, 's hátrálásunk útjába állani szemléltük, a' hol vastag *massákat* formálván, nyilván kijelentette, hogy nem akar által bocsátani. Itt már most minden felől körülvéetve lenni látván *F. M. Blücher* magát, határozását éppen oly sebesen megette, mint véghez is vitte, t. i. hogy útját folytassa, 's minden akadályok között nyilást csináljon az általmenetelre. A' mi minden felől megtámadtatott *massáink és tsapatjaink*, teljes jó rendel nyomultak előbbelöb; ágyúink hevesen tüzeltek arra a' tsapatra, melly előnkbe állott vala; előlmenő tsapatjaink is egész sor tüzelket adtak puskáikból ugyan arra: melly is mind ezeknek ellenek nem állhatván, kéntelen volt útat nyitni előttünk, megelegetvén tsapatjainknak a' szárnyaik felől és hátulról való megtámadásával, a' mellyek közül mindazonáltal egyiket is által nem törbette 's meg nem zavarhatta. El jöven az éjtzaka, ekkor a' lovasságnak próbatételei után, a' gyalogság kezdett reánk tsapkodni, 's *Etoges*be megérkezvén, itt is egy más gyalog tsapat adott reánk tüzet, a' melly oldalfélt való útakon került vala oda előnkbe. Hanem Gen. *Kleist* és *Kapozjevicz* itt is útat törtek által, noha feles vesztéssel, 's minden további akadályok nélkül *Bergereshez*

vitték seregeiket, a' hol az ég alatt töltötték - el az éjjelt. A' mi elfogattattakból, elestekből, és sebesekből álló vesztesünk ezen hosszas és heves verekedésben 3500 emberekre és 7 ágyukra tétetik. Az ellenség azt tette vala fel magában, hogy ezen egész seregünket semmivé tegye. Kellit két annyi emberinek lenni, mint nekünk; lovassága három annyi volt (hozzá vetve valami 8000). A' mi ágyúzó seregünk jobban dolgozott, számosabb is volt mint az ellenségé, a' kinek e' miatt, és hogy az ő lovasságát a' mi massáink mindenkor vissza nyomták, sokat kellit veszteni. — Ezen történetek után *Chalons* mellett gyűjtötte össze F. M. *Blücher* a' maga seregeit, a' hova 16-dikban megérkezett.

Béts Mártz 22-dikén.

Báró *Quarrin*, a' Mesterségeknak, Philosophiának, és Orvosi tudománynak Doktora, Kormányszéki Tanácsos, etc. etc. e' hónap' 19-dikén életének 80-dik esztendejében, elgyengülés miatt meghalálozott,

Azon nevezetes hadi történetekről, mellyeket a' mai M. Kurir' elején tegnap írtunk, ma semmi további tudósításokat nem kaptunk.

Elégyes Dolgok.

Mihály és Miklós Orosz Nagy Hercegek (az Orosz Császár' két testvérei, kiket a' közelébbi újságunkban más újságok után hibáztatván, mi is fiainak írtunk) Mártz. 12-dikén a' Ménusi Frankofurtumba megérkeztek.

A' Norimbergai újság szerint Mártz. 10-dikén este igen heves és tartós ágyúzás

hallatott *Moguntzia* felől Frankofurtumba; 's 11 órakor olyan rendeléssel érkezett meg ide egy sebes posta, hogy a' városi (t. i. a' Frankofurtumi) Huszárok és egyéb önkéntvállalkozott lovasok sietséggel induljanak meg *Moguntzia* felé. Erre az adta vala az okot, hogy néhány ezer Frantziák onnét *Monbach* felé kiűtöttek, már nyertek vala is egy kevés földet, de végezetre az ide sietett seregektől a' várba vissza veretettek és sokat veszettek. — A' Hannai erősségeknak helyreállítatásokon ismét nagy ipackodással dolgoznak naponként néhány ezer vidéki lakosok.

A' Frankofurtumi és a' Moguntziához közel lévő egyéb vidékeken kihirdetett, hogy a' Moguntziai erősségekben lévő ellenséges seregekre nézve a' felkelő népek sietséggel ki kell állani.

A' Nemet országai eddig volt Primas 's mostani Konstantzi Érsek, Helvétziát, a' hol egy ideig tartózkodott, oda hagyván, most Regensburgban van.

A' Spanyol szélekről ezeket írták: — Lord *Wellington*hoz a' vártörő ágyúk meg érkeztek a' *Bryonni* sántzoknak ostromoltatásokra. — Marschal *Suchet* még Febr. 2-dikán *Gironában* volt Spanyol országban; ezen napon hirdettette ki katonái között, hogy ők már most a' *Rhodanus* felé hazájok' oltalmazására mennek.

A' mi Spanyol országot magát illeti, úgy láttzik az Anglus levelek szerint, hogy ennek belső boldogságát a' Frantzia seregeknek onnét való eltávozások 's Királyának hazamenetele sem könnyen fogja helyre állítani. (*Lásd a' Toldalékot* *)

Mártzius 19-dik napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 217 forintot Váltótzodulában. — Egy Császár aranyért 9 f. tot és 45 1/4 krt.

Irta Pántzél Dániel.